

Komandi partur

Seinnapartin í apríl kom tveir partar afturat um ungmanna­felagið Merkið. Í komandi parti, sum kemur aftaná pás­kir verður frásøgn frá Skansanum í Havn.

Fundir í 1924 við mongum evnum

Í undanfarnum pørtum er greitt frá fundum í merkinum frá 1920. Hesar frásagnir eru góð lýsing av tí, sum rørði seg í Havn fyri nærum 100 árum síðani.

Hetta verður eisini lýst í fundarfrásøgnunum.

Christian Matras helt á fundi í Merkinum í 1924, at føroyingar áttu at sett eini minnisvarða til minnis um Svend Grundtvig.

Martin var hugaður fyri felagslívi. Hann mælti til eitt meginfelafg fyri ungmanna­feløg kring landið. Hesum tók m.o. Símun av Skarði undir við.

Martin Joensen bleiv ein kendur rithøvundur. Í 1946 kom hansara fyrsta kenda skaldsøga, Fiskimenn, út.

Fríðarstevna og ársveitsla við Merkinum

Tann 10. juli talaði frøken Helena Bærentsen um eina friðsstevnu, hon hevur verið á í Danmark í fjør, har fólk høvdu verið frá mest sum øllum londum. Hetta var mestsum ein kristiligur fundur, hildin av fólki frá ymsum trúarhættum í góðum samklangi. Hon var hugtikin av hesum fundi og dugdi væl at fáa áhoyrararnar við.

16. august var ársveitsla á háskúlanum. Her var prýðiliga borðreitt, ein mongd av merkjum stóð á borðinum. Rasmus Rasmussen helt eina frálíka vakra røðu um Merkið, fyrst tað sjónliga merkið, sum hann stóð við í hondini, og síðan um tað merkið, sum mest ræður um, tað menn bera í barmi sær. Ongantið ræður tað meira um enn nettupp nú at halda merkið fram, bæði hjá teimum, ið á odda standa og ikki minni hjá teimum, ið arbeiða millum fjøldina.

Vildu geva Mikkjal á Ryggi út

Tann 16. september las Mikkjal á Ryggi upp eitt ævintýr "Børkuví­san og svínahvonnin" ið var eitt fitt lítið lívsbílæti. Síðan las hann tvey kvæðir, ið eisini eru hansara egnu verk. Annað handlaði um, tá ið Brestir og Beinir vóru dripnir á Dímun, og hitt var frá seinni ævi Sigmundar, tá hann var í Noregi.

Nútiðar kvæðir kunnu sjáldan máta seg við tey fornu, hvat ið meg og lýsingar viðvíkir, men hesi vóru av teimum frægu.

Tann 28. september varð samtykt at senda soljóðandi bræv til Mikkjal á Ryggi, har tað m.a. var

sagt:

"Sum tygum kunnugt hevur tað leingi verið ætlanin, at Varðin skuldi geva út tey bæði kvæðini, ið tygum løsu upp upp fyri kortum í felag okkara.

Men av tí, at Varðin ongar pengar eigur eru hesi bæði feløg komin til sættis um, at Merkið skal gev kvæðini út, um tygum geva loyvi til tess".

Tað sæst einki at vera komið burturúr hesi ætlan. Fyrsta útgávan hjá Mikkjali var annars í 1926. Um hetta gekk eftir ætlan kundi Merkið vera fyrst at geva út verk hjá Mikkjali.

Merkið var úti um seg á nógvum økjum

Samtykt varð á sama fundi at senda soljóðandi bræv til Havnar Býráð:

"Havnar Býráð verður biðið um at ansa eftir, at teir merktu steinar­arnir í Tinganesi ikki verða oyðilagdir men tiknir upp á hampiligan hátt og hós­kandi varðveittir. Hesir steinar hava eftir okkara tykki stórt søg­uligt virði og stórt spell halda vit tað vera, um teir verða sundusoraðir.

Um býráðið ikki heldur seg kunna gera nakað við hendan spurning, verður tað biðið um svara okkum sum skjótast, so at vit kunnu ganga aðrar leiðir, meðan tíð er".

Hellan er til enn, so Merkið fekk á sín hátt sín vilja.

Tróndur, Sigmundur og Grundtvig

Á fundi tann 7. oktober las Rasmus Rasmussen upp sjónleikin Høvd­ingar hittast, sum hann sjálvur hevur skrivað fyri mongum árum síðani, men tíverri er hann ongantið prentaður. Sjónleikurin handlar um Trónd í Gøtu og Sigmund Brestisson. Tað er heiðindómurin og kristindómurin ið mótast. Tann svartí heiðinska­purin verður fýrdur fram av teirri ódám­ligu Torgerð, meðan Ingi-

Skemt

Í skjalasavninum hjá Merkinum er eisini ein avskrivning av skemti, sum var ein fastur táttur í blaðnum. Hetta skemtið stavar frá 1935 og 1936. Hetta lýsir eitt sindur tann humoristiskans sansin tá ið tíðini. Okkurt av tí hevði verið óhugsandi í dag sum hetta:

Eitt stykki úr djórasøgu Mikkjal Dánjalsonar á Ryggi:

Tað næsta kríatúr, vit skulu nevna er konufólk. Konufólk er eitt kríatúr, sum stendur mannfólkinum nær, serliga í myrkri. Sum dømi um, hvussu hetta kríatúr er, skal eg nevna, at eg eina ferð havi runnið eftir einum millum Seyrvág og Miðvág. Tað var pollamjórki tann dagin, so herðurnar lógu ljósar og lægdirnar myrkar. Hvørja ferð tað kom upp á herðarnar var tað ólátað og rann so skjótt, at eg illa orkaði at fylgja. Men hvørja ferð tað

kom niður aftur í mjørkan var tað spakt og víðeiriligt. Men kynið er sum í kettu. Best sum eg helt væl til standa leyp tað á meg og vildi mussa.

bjørg er blið og góð og fer í kleystur.

Og tann 21. oktober helt tann tá einans 23 ára gamli Christian Matras fyrilestur um Svend Grundtvig í sambandi við, at tað í ár eru 100 ár síðan hann var borin í heim.

Hann helt, at vit í Føroyum eiga at minnast hann fyri tað arbeiði hann gjørdi fyri føroyskt mál við at skriva kendu bókina "Dansken paa Færøerne et sidestykke til

Baldursbrá hjá gamla ungmanna­felagnum. Hann las m.a. upp eina søgu: Stevnimøti á Penaplássi, ið er óføra stuttlig. Alt fundarfólkið stuttleikaði sær eisini óført.

Fundarskrivarin endaði við hesum orðum: "Eg trúgvi, at allir limir Merkisins høvdu sama ynski tað kvöldið og settu sær sum mál at fáa okkara Neista líka góðan Baldursbrá."

Tysken í Slesvig" og at savna Føroya kvæði.

Røðarin harmaðist um, at Føroyingafelag í Danmark ikki fekk so frægt sum upp í lag at leggja ein krans á grøv hansara.

Røðarin endaði við, at tá ið føroyingar fara at seta minnisvarðar yvir okkara egnu stórmenni, so eiga teir ikki at gloyma Svend Grundtvig.

Hetta ynski fekk hann so ikki uppfyllt. Tey munnu vera fá sum kenna til Sven Grundtvig í dag.

Hann var eina av teimum fáu dønum, sum vardu rættin hjá føroyingum at nýta føroyskt mál í skúla og kirkju. Í hesum sambandi sammetti hann danir við framferðina hjá týskarum í landspartinum Slesvig, norðast í Týsklandi, har tað búðu og búgva nógvir danir.

Tann 18. november var Petur Alberg biðin um at lesa upp úr

Petur Alberg var eisini ein stuðul hjá Merkinum. Tibetur eru enn privatfólk, sum hava ans fyri kirkjugarðinum undir Svinaryggi. Fyri kortum varð nýggjur gravsteinur settur upp við hesi innskrift:

**ANNA ELISABETH ISAKSEN
F. HOLM
F. 17.02.1848
D. 06.12.1921**

**PETER ALBERG
SONUR PETER OG
JOHANNU ALBERG
F. 15.01.1924
D. 11.11.1928**

Tey, sum liggja her, eru mamma Peter Alberg, kallað Betti, og sonur Petur, sum doyði sum smádrongur. Tey eru grivin undir liðuni á pápa Petur, Djóna í Geil, sum saman við sínum børnum og eftirkomarum annars, hava havt ómetaliga stóran týðning fyri Havnina